

N:o 46.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Mars 1886, kl. 2 e. m.

Lag-Utskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i förordningen angående fattigvården den 9 Juni 1871.

Från Andra Kammaren har till Lag-Utskottets handläggning hänvisats en inom nämnda Kammare af Herr *Sven Nilsson* afgifven motion, N:o 135, af följande lydelse:

»Nu gällande fattigvårdsförordning ålägger föräldrar att försörja sina barn, och de, som i sådant fall tredska, kunna ställas under fattigvårdsstyrelsens husbondevälde. Man hade trott, att detta stadgande skulle gälla emot alla föräldrar, icke blott emot dem, som hafva barn aflade under äktenskap, utan äfven emot sådana, som utom äktenskapet blifvit föräldrar till barn, som öfverlemnas åt fattigvården att försörja. Att en sådan tolkning icke gifves åt ofvannämnda förordning inhemtas af Kongl. Maj:ts nådiga utslag den 7 sistlidne December, hvilket i afskrift som bilaga till denna motion medföljer.

Att bestämmelserna uti fattigvårdsförordningen i berörda afseende icke äro nog tydliga torde framgå af ofvannämnda utslag och att dessa bestämmelser, sådana som de framstå efter detta utslag, skola gifva anledning till orättvisor af onaturliga föräldrar, icke allenast emot sina barn, utan äfven emot församlingarna och deras fattigvård, om lagens arm icke kan lika strängt träffa sådana föräldrar, som hafva oäkta barn, som dem, hvilka hafva äkta barn, som fattigvården får försörja, lär vara obestridligt, och för att i detta fall göra lagen tydlig samt rättvis föreslår jag, att Riksdagen måtte besluta den förändringen i Kongl. Maj:ts nådiga förordning den 9 Juni 1871, att den, som antingen er-

känt faderskapet, eller genom laga kraftvunnen dom blifvit ålagd utgifva uppfostringsbidrag till oäkta barn, äfvensom moder till sådant barn, skall underkastas samma ansvar och skyldigheter, som enligt samma förordning äro ålagda föräldrar med äkta barn, som lemnas till försörjning af fattigvården.»

I 3 § af förordningen angående fattigvården den 9 Juni 1871 stadgas:

»En hvar, som är arbetsför, skall utan fattigvårdssamhälles betungande försörja sig sjelf och sina minderåriga barn, så ock arbetsför man sin hustru; åliggande i öfrigt föräldrar och barn att i mån af behof, å ena, och förmåga, å andra sidan, hvarandra försörja»;

samt i 35 § af samma förordning:

»1. Fattigvårdsstyrelse tillkommer målsmans- och husbonderätt öfver den, som af fattigvårdssamhället åtnjuter full försörjning, hvilken ej blott tillfällig är, samt husbonderätt ej mindre öfver en hvar, som för sig åtnjuter annan fattigvård, än ock öfver den, hvars minderåriga barn eller hvars hustru enligt 1 § åtnjuter full försörjning, som ej är tillfällig; gällande den målsmans- och husbonderätt, så länge fattigvården fortfar.

2. Om någon genom lätja eller liknöjdhet ådrager sitt minderåriga barn eller sin hustru sådan nöd, att fattigvård måst enligt 1 § någon af dem lemnas, skall han, äfven om fattigvården är tillfällig, stå under fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, till dess den kostnad, fattigvårdssamhället tillskyndats, blifvit godtgjord. Till enahanda påföljd är den förfallen, hvars minderåriga barn, enligt hvad här nedan sägs, för betlande anhålles och på fattigvårdssamhälles bekostnad hemsändes — — — — —.»

Utskottet anser för sin del otvifvelaktigt, att de bestämmelser, som i de båda anförda paragraferna meddelas, ega tillämpning äfven på föräldrar till oäkta barn, och Utskottet har sig ej heller bekant, att en motsatt uppfattning gjort sig gällande hos de myndigheter, som ega att döma i mål af ifrågavarande beskaffenhet. Lika tydligt lärers ock vara, att en person, som sjelf erkänt sig vara fader till ett oäkta barn,

måste i alla afseenden betraktas såsom sådan. Något tillägg till nu gällande bestämmelser torde således icke vara nödiga för att i de nu nämnda fallen vinna hvad i motionen åsyftas.

Det af motionären åberopade och såsom bilaga till motionen aftryckta utslag, som af Kongl. Maj:t meddelats i ett fattigvårdsmål, står icke i strid med Utskottets ofvan uttalade mening om rätta tolkningen af nu gällande lagstiftning. I det fall, som der afses, hade en person blifvit af domstol förklarad vara, genom bristande åt förelagd edgång, lagligen öfvertygad att hafva med en namngifven qvinna haft köttslig beblandelse å sådan tid, att han *kunde* vara fader till hennes å uppgifven dag födda två barn, hvarför honom ålagts att till qvinnan årligen utgifva bidrag till barnens uppfostran; och hade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande funnit denna omständighet icke kunna läggas till grund för tillämpning å personen i fråga af bestämmelserna i 35 § af fattigvårdsförordningen. Detta af Kongl. Maj:t gillade utslag grundar sig uppenbarligen derpå, att domstolen ej förklarat personen vara eller böra anses för barnens fader, utan endast, af anfördt skäl, förpligtat honom att utgifva bidrag till deras uppfostran.

I likhet med motionären anser Utskottet, att en person, som sålunda blifvit förpligtad till utgifvande af uppfostringsbidrag för minderårigt barn, bör, derest barnet faller fattigvården till last, underkastas de påföljder, som i 35 § af fattigvårdsförordningen stadgas. Men då han, oaktadt den honom sålunda ålagda förpligtelsen, icke synes böra helt och hållet likställas med fader till ett barn, som åtnjuter fattigförsörjning, torde hans ansvarighet böra inskränkas så, att denna påföljd på honom tillämpas endast i den mån han undandrager sig att utgifva det ådömda uppfostringsbidraget.

En sådan bestämmelse synes lämpligast kunna insättas i 2 punkten af sistnämnda §; och får Utskottet, på grund af det sålunda anförda, hemställa,

att Riksdagen ville, i anledning af motionen, för sin del antaga följande

Förordning

angående ändrad lydelse af 35 § i förordningen angående fattigvården den 9 Juni 1871.

Härigenom förordnas, att 35 § i förordningen angående fattigvården den 9 Juni 1871 skall erhålla följande ändrade lydelse.

35 §.

1. Fattigvårdsstyrelse tillkommer målsmans- och husbonderätt öfver den, som af fattigvårdssamhället åtnjuter full försörjning, hvilken ej blott tillfällig är, samt husbonderätt ej mindre öfver en hvar, som för sig åtnjuter annan fattigvård, än ock öfver den, hvars minderåriga barn eller hvars hustru enligt 1 § åtnjuter full försörjning, som ej är tillfällig; gällande den målsmans- och husbonderätt så länge fattigvården fortfar.

2. Om någon genom lättja eller liknöjdhet ådrager sitt minderåriga barn eller sin hustru sådan nöd, att fattigvård måst enligt 1 § någon af dem lemnas, skall han, äfven om fattigvården är tillfällig, stå under fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, till dess den kostnad, fattigvårdssamhället tillskyndats, blifvit godtgjord. Till enahanda påföljd är den förfallen, hvars minderåriga barn, enligt hvad här nedan sägs, för betlande anhålles och på fattigvårdssamhälles bekostnad hem-sändes, *äfvensom den, hvilken genom domstols laga kraft egande utslag blifvit förpligtad att utgifva barnuppfostringsbidrag, der han undandrager sig att bidraget utgifva.*

3. Den fattigvårdsstyrelse tillkommande husbonderätt må styrelsen å annan öfverlåta.

4. Skulle arbetsför person, som står under fattigvårdsstyrelses husbondevälde och ej är minderårig, vägra att fullgöra arbete, som honom föresättes af styrelsen eller annan, å hvilken husbonderätten öfverlåtits, eller eljest visa tredska, sjelfsvåld, oordentlighet eller sturskhet, och rättar han sig ej efter styrelsens varning, må styrelsen, då hon aktar nödigt, om förhållandet göra anmälan hos Konungens Befallningshafvande. Visar åter annan, som står under fattigvårdsstyrelses husbondevälde, tredska, sjelfsvåld, oordentlighet eller sturskhet, må, om han fyllt femton år, hans underhåll för någon tid minskas, och eger, om han yngre är, styrelsen låta honom lämpligen aga.

Stockholm den 24 Mars 1886.

På Lag-Utskottets vägnar:

E. THOMASSON.

Reservationer:

af Herrar *Fröberg, Hasselrot och G. H. Stråle.*
